

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir)

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضی و آمار ۲، توابع پلکانی و قدرمطلقی

۶۱- اگر $f(x)$ تابع همانی و $g(x) = \text{sign}(x)$ تابع علامت باشد، در این صورت حاصل

$$\frac{2f(3) + g(-3)}{5g(7) + f(0)}$$

۱ (۲)

۱) صفر

۳ (۴)

۲ (۳)

۶۲- اگر x عددی صحیح باشد، در این صورت حاصل عبارت $A = [x] + [-x] + 12$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

۱۴ (۴)

۱۱ (۳)

۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

۶۳- حاصل عبارت مقابل کدام است؟ ([]، علامت جزء صحیح است).

$$A = \text{sign}([- \sqrt{2}]) - 2[\text{sign}(\sqrt{2})] = ?$$

-۴ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

-۳ (۱)

۶۴- به ازای کدام مقادیر زیر تساوی $1 - 2x = [x]$ همواره برقرار است؟

-۱ و $-\frac{1}{2}$ (۴)

۱ و $-\frac{1}{2}$ (۳)

۱ و $\frac{1}{2}$ (۲)

۱) صفر و ۱

۶۵- با توجه بهتابع $|x| = f(x)$ ، عبارت ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

۱) دامنه این تابع \mathbb{R} و برد آن $\{y \geq 0\}$ است.

۲) نمودار این تابع، از نواحی اول و دوم می‌گذرد.

۳) بهازای هر مقدار حقیقی k رابطه $f(-k) = f(k)$ برقرار است.

۴) اگر k عددی صحیح باشد، آن‌گاه رابطه $f(kx) = kf(x)$ همواره برقرار است.

۶۶- نمودار توابع $y = -|x|$ و $y = \text{sign}(x)$ در چند نقطه با هم تلاقی دارند؟

۴) سه نقطه

۳) دو نقطه

۲) یک نقطه

۱) صفر

۶۷- با فرض $x > 2$ حاصل عبارت $A = 3|2x - 4| - |3 - 5x|$ همواره کدام است؟

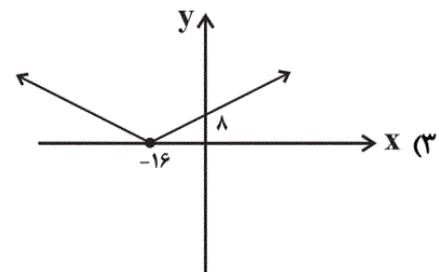
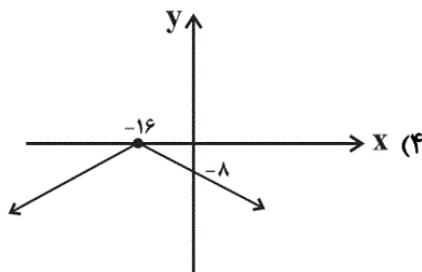
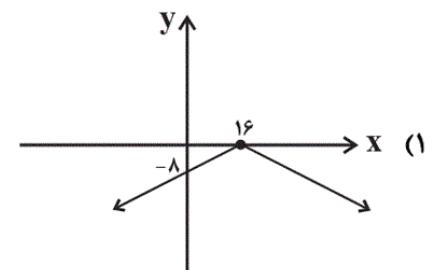
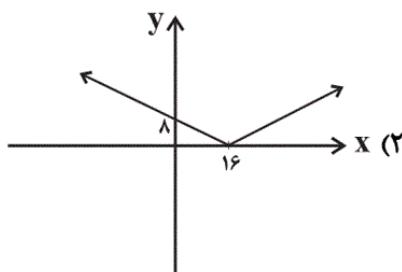
۴) $3 - x$

۳) $x - 3$

۲) $x - 9$

۱) $9 - x$

۶۸- نمودار تابع $y = -\frac{1}{2}x + 8$ کدام است؟

۶۹- می خواهیم تابع چند ضابطه ای $f(x)$ را به یک تابع پلکانی تبدیل کنیم. کدام گزینه الزاماً صحیح است؟

$$f(x) = \begin{cases} (m-1)x^2 + 8 & , \quad x > 1 \\ \frac{k}{2}x - 1 & , \quad x = 1 \\ n - 3 & , \quad x < 1 \end{cases}$$

(۱) $k = 1$ هر عدد دلخواه و فقط $n = 3$ هر عدد دلخواه و فقط $m = 1$ هر عدد دلخواه و فقط $k = 0$ و $n = 0$ هر عدد دلخواه و فقط $m = 0$

(۲) $n = 1$ هر عدد دلخواه می توانند باشند. $k = 1$ و $n = 3$ هر عدد دلخواه می توانند باشند.

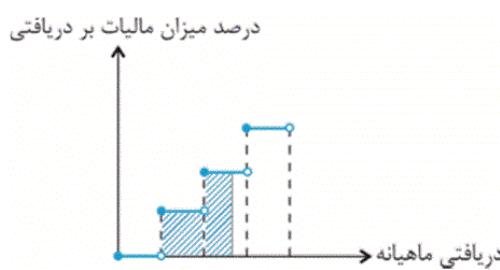
۷۰- شرکتی تصمیم دارد از ابتدای سال آینده، حقوق کارمندانش را افزایش دهد. این افزایش حقوق به این صورت است: حقوق های کمتر از یک میلیون تومان ۲۰ درصد افزایش می یابد. حقوق های بین ۱ تا ۲ میلیون تومان بهازای مازاد حقوق از ۱ میلیون، ۱۸ درصد افزایش می یابد. حقوق های بین ۲ تا ۴ میلیون بهازای مازاد حقوق از ۲ میلیون، ۱۲ درصد افزایش می یابد و حقوق های بیش از ۴ میلیون تومان بهازای مازاد حقوق از ۴ میلیون تومان، ۱۰ درصد افزایش خواهند یافت. اگر حقوق کارمندی ۵۶ هزار تومان افزایش یابد،

حقوق قبلی او چقدر بوده است؟

(۱) ۴۲۰۰۰۰۰ تومان (۲) ۳۵۰۰۰۰۰ تومان (۳) ۲۵۰۰۰۰۰ تومان (۴) ۳۲۰۰۰۰۰ تومان

ریاضی و آمار ۲ - گواه ، توابع پلکانی و قدرمطلقی

۷۱- در نمودار پلکانی زیر، سطح رنگی زیر نمودار نشان دهنده چیست؟

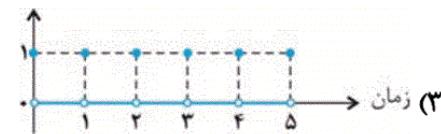
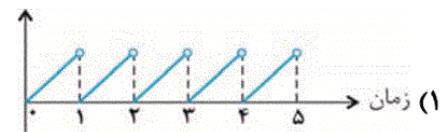
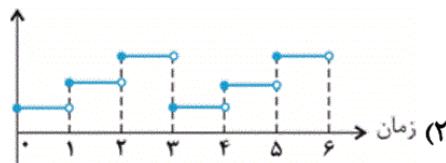
(۱) درصد مالیات پرداختی شخص

(۲) مالیات کل سال شخص

(۳) میزان معافیت مالیاتی شخص

(۴) مالیات ماهانه شخص

۷۲- در یک ساعت دیواری، پرنده‌ای رأس هر ساعت از ساعت بیرون می‌آید. کدام گزینه نمودار آن را نشان می‌دهد؟

۴) صفر

$\frac{3}{2}$ (۳)

۳ (۲)

-۳ (۱)

۷۳- حاصل $\frac{[\pi] + 7 \times [0/02]}{[0/9] \times [-2/1] + [-0/1]}$ کدام است؟ ()، علامت جزء صحیح است.

۲ (۴)

۳ (۳)

$\frac{3}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۷۵- بهزای چه محدوده‌ای از x ، مقادیر تابع $f(x) = [x]$ همواره بیشتر از مقادیر تابع $g(x) = \text{sign}(x)$ است؟ ()، علامت جزء صحیح است.

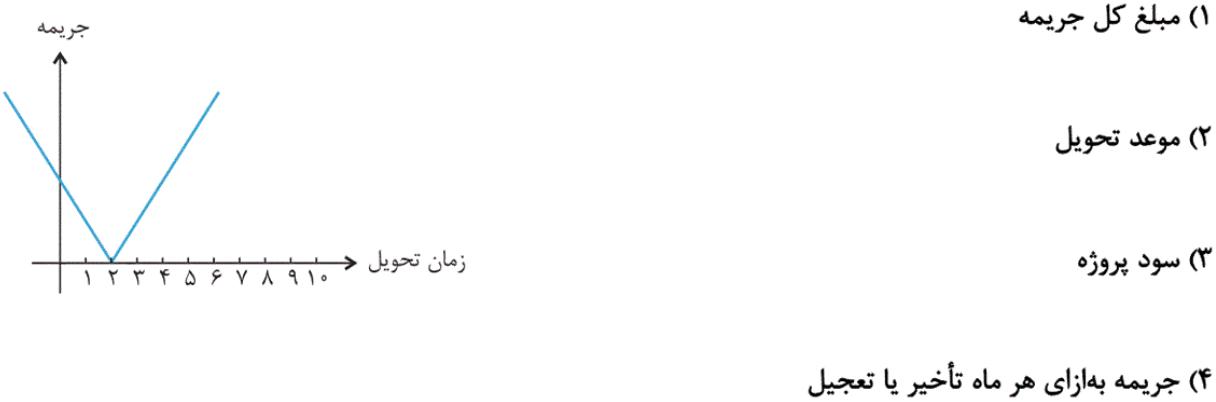
$x \geq -1$ (۴)

$0 \leq x < 2$ (۳)

$x \geq 1$ (۲)

$x \geq 2$ (۱)

۷۶- نمودار جریمه بر حسب زمان تحویل یک پروژه مطابق شکل زیر است. قدر مطلق شبیه خط به چه معنایی است؟

۷۷- نمودار تابع $f(x) = |2x - 3|$ از کدام نقطه زیر عبور نمی‌کند؟

(-1, 1) (۴)

(2, 1) (۳)

(0, 3) (۲)

(1, 1) (۱)

۷۸- ضابطه تابع $y = |2x + 6| + 3$ به صورت چند ضابطه‌ای کدام است؟

$$y = \begin{cases} 2x + 3 & , \quad x \geq -3 \\ -2x + 1 & , \quad x < -3 \end{cases}$$

$$y = \begin{cases} 2x + 9 & , \quad x \geq -3 \\ -2x - 3 & , \quad x < -3 \end{cases}$$

$$y = \begin{cases} x + 3 & , \quad x \geq -3 \\ -x + 2 & , \quad x < -3 \end{cases}$$

$$y = \begin{cases} 2x + 6 & , \quad x \geq -3 \\ -2x - 3 & , \quad x < -3 \end{cases}$$

۷۹- اگر $f(x) = |x + 1| - 2$ و دامنه f محدوده $3 \leq x \leq 1$ باشد، آنگاه برد تابع f کدام است؟

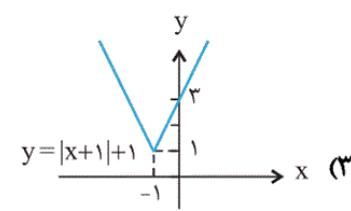
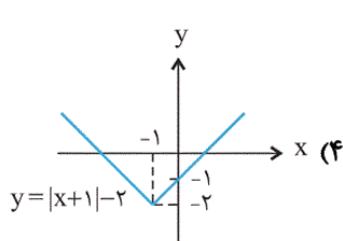
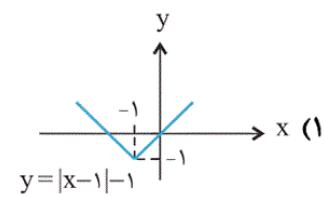
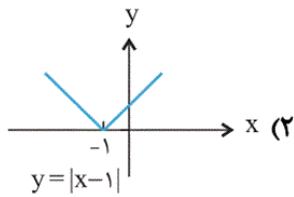
$1 \leq y \leq 3$ (۴)

$1 \leq y \leq 2$ (۳)

$0 \leq y \leq 1$ (۲)

$0 \leq y \leq 2$ (۱)

۸۰- در کدام گزینه، نمودار تابع به طور صحیح رسم شده است؟

(فرداد روشنی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

-۶۱

می‌دانیم ضابطه تابع همانی $x = f(x)$ است و ضابطه تابع علامت به صورت زیر

می‌باشد:

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , \quad x > 0 \\ 0 & , \quad x = 0 \\ -1 & , \quad x < 0 \end{cases}$$

$$\frac{f(3) + g(-3)}{5g(2) + f(0)} = \frac{2 \times 3 + (-1)}{5 \times 1 + 0} = \frac{6 - 1}{5} = \frac{5}{5} = 1$$

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیر زراندوز، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

-۶۲

اگر x عددی صحیح باشد آن‌گاه:

$$[x] = x \quad \text{و} \quad [-x] = -x$$

لذا خواهیم داشت:

$$A = [x] + [-x] + 12 = \underbrace{x + (-x)}_{\text{صفر}} + 12 = 12$$

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیر زراندوز، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۹)

-۶۳

می‌دانیم $\sqrt{2}$ تقریباً برابر $1/4$ می‌باشد. از طرفی تابع علامت به صورت زیر تعریف

می‌شود:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , \quad x > 0 \\ 0 & , \quad x = 0 \\ -1 & , \quad x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{sign}(-\sqrt{2}) = \text{sign}(-1/4) = \text{sign}(-2) = -1 \\ [\text{sign}(\sqrt{2})] = [\text{sign}(1/4)] = [1] = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow A = -1 - 2(1) = -3$$

۴

۳

۲

۱ ✓

$$3) \begin{cases} x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} [-\frac{1}{2}] = -1 \\ 2 \times (-\frac{1}{2}) - 1 = -1 - 1 = -2 \end{cases} & \times \\ x = 1 \Rightarrow \begin{cases} [1] = 1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2 - 1 = 1 \end{cases} & \checkmark \end{cases}$$

$$4) \begin{cases} x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} [-\frac{1}{2}] = -1 \\ 2 \times (-\frac{1}{2}) - 1 = -1 - 1 = -2 \end{cases} & \times \\ x = -1 \Rightarrow \begin{cases} [-1] = -1 \\ 2 \times (-1) - 1 = -2 - 1 = -3 \end{cases} & \times \end{cases}$$

پس تنها به ازای $x = \frac{1}{2}$ و $x = 1$ تساوی برقرار است.

۴

۳

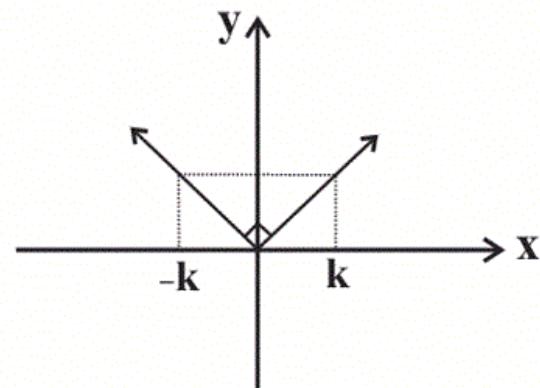
۲

۱

(امیر زرآندوز، صفحه‌ی ۱۴۰ تا ۱۴۲)

-۶۵

از نمودار تابع $|x| = f(x)$ نتیجه می‌گیریم که دامنه f برابر \mathbb{R} و برد آن برابر $\{y \geq 0\}$ است. ضمناً نمودار از نواحی اول و دوم می‌گذرد. از روی نمودار، معلوم است که $f(k)$ و $f(-k)$ همواره با هم برابرند. ولی رابطه $f(kx) = kf(x)$ همواره برقرار نیست، مثلاً اگر $x = -1$ و $k = -2$ باشد آن‌گاه:

$$\begin{cases} f(kx) = f(2) = |2| = 2 \\ kf(x) = -2 \times 1 = -2 \end{cases} \Rightarrow f(kx) \neq kf(x)$$

۴

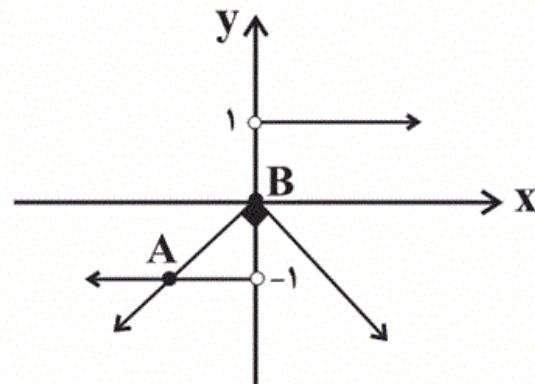
۳

۲

۱

$$y = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$$y = -|x| = \begin{cases} -x & , x \geq 0 \\ x & , x < 0 \end{cases}$$

از روی نمودار، معلوم می‌شود که نمودار توابع داده شده در ۲ نقطه A و B تلاقی دارد.

۴

۳✓

۲

۱

اگر $x > 2$ باشد، عبارت $(2x - 4)$ همواره مثبت و عبارت $(3 - 5x)$ همواره منفی

خواهد بود، زیرا:

$$x > 2 \Rightarrow 2x > 4 \Rightarrow 2x - 4 > 4 - 4 \Rightarrow 2x - 4 > 0$$

$$x > 2 \Rightarrow -5x < -10 \Rightarrow 3 - 5x < 3 - 10 \Rightarrow 3 - 5x < -7$$

$$\begin{aligned} A &= 3 \overbrace{|2x - 4|}^+ - \overbrace{|3 - 5x|}^- = 3(2x - 4) + (3 - 5x) \\ &= 6x - 12 + 3 - 5x = x - 9 \end{aligned}$$

۴

۳

۲✓

۱

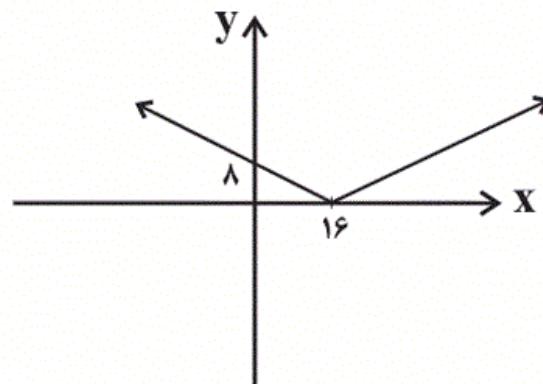
ابتدا ضابطهٔ تابع را به صورت چند ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$f(x) = \left| -\frac{1}{2}x + 8 \right| \Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + 8 & , -\frac{1}{2}x + 8 \geq 0 \\ -(-\frac{1}{2}x + 8) & , -\frac{1}{2}x + 8 < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + 8 & , x \leq 16 \\ \frac{1}{2}x - 8 & , x > 16 \end{cases}$$

حال با رسم نمودارهای تابع دوخطی $y = \frac{1}{2}x - 8$ و $y = -\frac{1}{2}x + 8$ با توجه به

محدودهٔ دامنهٔ ضابطه‌ها به نمودار تابع گزینهٔ «۲» می‌رسیم.

۴

۳

۲✓

۱

می‌دانیم هر ضابطهٔ یک تابع پلکانی، مقداری ثابت است، لذا باید ضریب متغیر x در

ضابطه‌ها را مساوی صفر قرار دهیم تا متغیرها از بین بروند.

$$m - 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

ضمناً n هر عددی می‌تواند باشد، چون در ضابطهٔ $(n - ۳)$ متغیر x وجود ندارد.

از طرفی چون ضابطهٔ وسط به‌ازای مقدار $x = 1$ همواره یک عدد است، پس این

ضابطهٔ نیز به‌ازای هر مقدار k ثابت است.

۴

۳✓

۲

۱

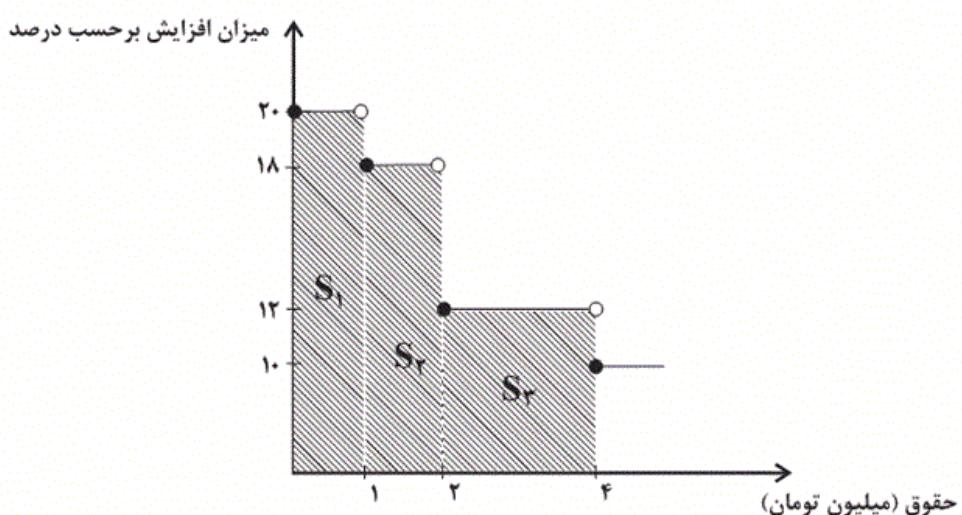
برای محاسبه میزان افزایش حقوق، طبق نمودار پلکانی زیر، مساحت هر قسمت را محاسبه می‌کنیم.

$$S_1 = 1000000 \times \frac{20}{100} = 200000 \text{ تومان}$$

$$S_2 = 1000000 \times \frac{18}{100} = 180000 \text{ تومان}$$

$$S_3 = 2000000 \times \frac{12}{100} = 240000 \text{ تومان}$$

اگر میزان افزایش حقوق کمتر از S_1 باشد، یعنی حقوق اولیه شخص کمتر از یک میلیون تومان است. اگر بین S_1 و $S_1 + S_2$ باشد، حقوقش بین یک تا دو میلیون تومان و اگر بین $S_1 + S_2$ و $S_1 + S_2 + S_3$ باشد، حقوق بین ۲ تا ۴ میلیون در غیر این صورت، بیش از ۴ میلیون بوده است.

$$S_1 = 200000$$

$$S_1 + S_2 = 200000 + 180000 = 380000$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = 200000 + 180000 + 240000 = 620000$$

چون ۵۶۰۰۰۰ تومان بین $S_1 + S_2$ و $S_1 + S_2 + S_3$ است، حقوقش بین ۲ تا ۴ میلیون بوده است. اگر حقوقش x تومان بوده، میزان افزایش حقوق برابر است با:

$$S_1 + S_2 + (x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 560000$$

$$\Rightarrow 380000 + (x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 560000$$

$$(x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 180000 \Rightarrow x - 2000000 = 1500000 \Rightarrow x = 3500000$$

۴

۳

۲✓

۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶ تا ۳۴ کتاب درسی)

سطح زیر نمودار پلکانی در صد میزان مالیات بر دنیافتی برابر با مالیات ماهانه فرد است.

 ۴✓ ۳ ۲ ۱

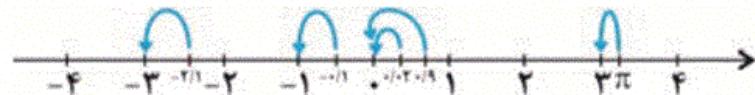
(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶ تا ۳۴ کتاب درسی)

چون در فواصل زمانی یک ساعت پرنده بیرون می‌آید، نمودارتابع می‌تواند به صورت خط افقی $y = 0$ باشد که در نقاط با طول صحیح، مقدار یک دارد، یعنی نمودار گزینه «۳» صحیح است.

 ۴ ۳✓ ۲ ۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹ کتاب درسی)

اعداد داده شده را روی محور نشان داده و جزو صحیح آن‌ها را به دست می‌آوریم.
پس:

$$[\pi] = 3, [0/02] = 0$$

$$[0/9] = 0, [-2/1] = -3$$

$$[-0/1] = -1$$

در نتیجه:

$$\frac{[\pi] + 7 \times [0/02]}{[0/9] \times [-2/1] + [-0/1]} = \frac{3+0}{0 \times (-3) - 1} = -3$$

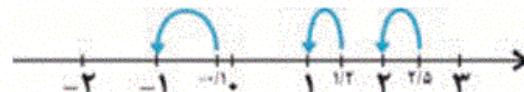
 ۴ ۳ ۲ ۱✓

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹ کتاب درسی)

با توجه به ضابطه توابع f و g داریم:

$$\frac{g\left(\frac{\Delta}{\gamma}\right) - f(0/1)}{2f(-1/2)} \xrightarrow{f(x) = -x, g(x) = 3x} \frac{\left[\frac{3 \times \frac{\Delta}{\gamma}\right] - [-0/1]}{2 \times [-(-1/2)]} = \frac{\left[\frac{\Delta}{\gamma}\right] - [-0/1]}{2 \times [1/2]}$$

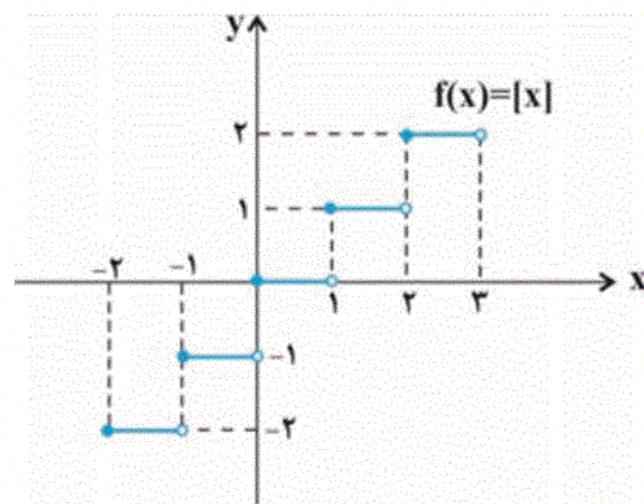
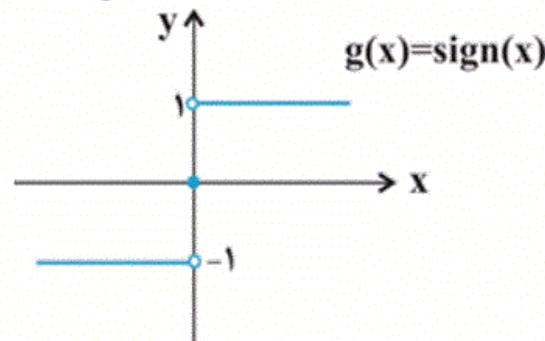
$$\left[\frac{\Delta}{\gamma}\right] = 2, [-0/1] = -1, [1/2] = 1$$

$$\Rightarrow \frac{\left[\frac{\Delta}{\gamma}\right] - [-0/1]}{2 \times [1/2]} = \frac{2 - (-1)}{2 \times 1} = \frac{3}{2}$$

 ۴ ۳ ۲✓ ۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۹ تا ۴۲ کتاب درسی)

نمودار دوتابع $f(x) = \lfloor x \rfloor$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ رارسم می‌کنیم.

همان‌طور که در نمودارها دیده می‌شود تنها در محدوده $x \geq 2$ نمودار تابع همواره $f(x) = \lfloor x \rfloor$ بالای نمودار تابع $g(x) = \text{sign}(x)$ است.

 ۱ ۲ ۳ ۴

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی)

شیب خط نمودار، نشان‌دهنده میزان جریمه به‌ازای هر یک ماه تأخیر یا تعجیل در تحويل پروژه است.

 ۱ ۲ ۳ ۴

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی)

نقطه‌های داده شده را در ضابطه تابع $|2x - 3| = f(x)$ امتحان می‌کنیم:

$$\xrightarrow{x=1} f(1) = |2 \times 1 - 3| = |-1| = 1 \Rightarrow (1, 1) \in f$$

$$\xrightarrow{x=0} f(0) = |0 - 3| = |-3| = 3 \Rightarrow (0, 3) \in f$$

$$\xrightarrow{x=2} f(2) = |2 \times 2 - 3| = |4 - 3| = 1 \Rightarrow (2, 1) \in f$$

$$\xrightarrow{x=-1} f(-1) = |2 \times (-1) - 3| = |-2 - 3| = |-5| = 5 \Rightarrow (-1, 5) \notin f$$

 ✓ ۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی)

با توجه به تعریف قدر مطلق داریم:

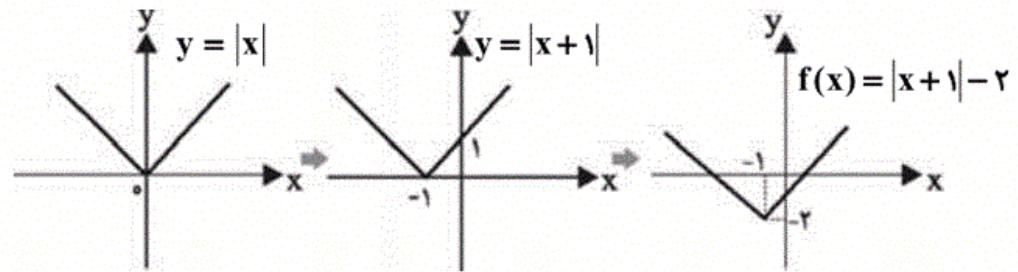
$$y = \begin{cases} (2x + 6) + 3 & , 2x + 6 \geq 0 \\ -(2x + 6) + 3 & , 2x + 6 < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} 2x + 9 & , 2x \geq -6 \\ -2x - 6 + 3 & , 2x < -6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} 2x + 9 & , x \geq -3 \\ -2x - 3 & , x < -3 \end{cases}$$

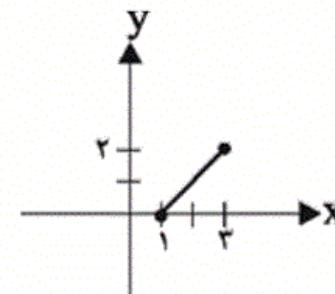
 ۱ ✓

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی)

با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$ را رسم می‌کنیم:با توجه به دامنه $3 \leq x \leq 1$ داریم:

$f(1) = 0$

$f(3) = 2$

 $\Rightarrow 0 \leq y \leq 2$: برد تابع

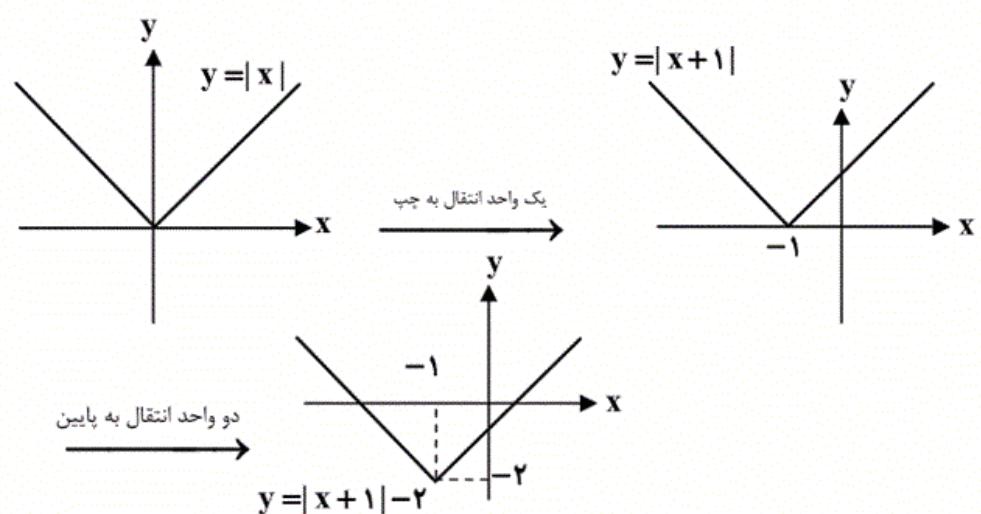
۴

۳

۲

۱ ✓

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی)

با استفاده از انتقال نمودار تابع $|x| = y$ ، در مورد گزینه «۴» داریم:

۴ ✓

۳

۲

۱